

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

2004

JO0904

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske.

A.2 Statistikområde

Jordbrukets ekonomi.

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Statens jordbruksverk

Kontaktperson: Hans Jönrup

Telefon: 036-15 59 33

Telefax: 036-34 01 96

E-post: hans.jonrup@sjv.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statens jordbruksverk

Kontaktperson: Daniel Persson

Telefon: 036 - 15 50 39

Telefax: 036 - 34 01 96

e-post: daniel.persson@sjv.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

-

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

EAA (Economic Accounts for Agriculture) beräknas enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

A.10 Syfte och historik

EAA är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den s.k. sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram t.o.m. 1990.

Kalkylen används som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar både nationellt och inom EU. Uppgifterna som redovisas omfattar inte enbart värden utan även volymer (gäller inkomstsidan och vissa poster på utgiftssidan). De senare uppgifterna kan användas för att bedöma produktionsförändringar inom jordbrukssektorn.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av DG Agri som underlag för bedömningar om den ekonomiska utvecklingen inom EU:s jordbruk. I Sverige används statistiken av organisationer, företag och myndigheter som underlag för ekonomiska bedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar. Vidare används den av Konjunkturinstitutet som underlag till konjunkturprognoser och av SCB som underlag till nationalräkenskaperna.

A.12 Uppläggning och genomförande

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, slaktstatistik, prisstatistik och bokföringsundersökningen FADN. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistikprodukt är i första hand intäkter för trädgårdsprodukter, avskrivningskostnader för maskiner och redskap samt arrendekostnader. Andra viktiga källor är utrikeshandelsstatistik samt stödutbetalningar vid Jordbruksverket.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

EAA följer de regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Nu finns inga planer på att ändra dessa regler.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

EAA baseras på statistik från ett stort antal källor, i första hand från annan officiell statistik på jordbruksområdet men även från särskilda undersökningar samt information från stödregistren vid Jordbruksverket (se A.12 ovan). Det komplexa statistikunderlaget omöjliggör en mer exakt och sammanfattande kvalitetsdeklaration.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

De objekt som i EAA anses tillhöra jordbrukssektorn utgörs av jordbruksföretag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas,

husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller viss tjänsteverksamhet.

Målpopulationen utgörs av mängden av alla objekt i landet.

1.1.2 Variabler

I den ”definitiva” statistiken som publiceras i oktober varje år redovisas för den senaste tolvårsperioden följande variabler:

- årliga produktionsvärden per produkt/tjänst till både löpande och fasta priser,
- årliga kostnader per kostnadsslag som uppstår vid jordbruksproduktionen till både löpande och fasta priser,
- årliga ersättningar av s.k. produktionssubventioner,
- årliga förädlingsvärden och värden på andra resultatmått.

I de två SM som avser prognos resp preliminär utveckling mellan de två senaste åren redovisas för det sista av de båda åren enbart utvecklingen i indexform jämfört med föregående år. För grupper av produkter och kostnadsslag redovisas

- Volymindex
- Prisindex
- Värdeindex.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typen *total och kvot*:

Skattningar av typen *total* är:

- Produktionsvärde per produkt.
- Erhållet jordbruksstöd per produkt.
- Kostnad per kostnadsslag.

Skattningar av typen *kvot* är:

- Volym-, pris- och värdeindex.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I de två SM som avser prognos resp preliminär utveckling mellan de två senaste åren sker redovisning för följande grupper av produkter, andra intäktslag och kostnadsslag:

- Spannmål, Industrigrödor, Foderväxter, Köks- och plantskoleväxter, Potatis, Frukt och bär samt Andra växter och vegetabiliska produkter.
- Djur och Animaliska produkter.
- Jordbrukstjänster
- Sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- Övriga produktionssubventioner
- Insatsförbrukning
- Kapitalförslitning
- Löner och kollektiva avgifter,
- Arrende- och hyreskostnader,
- Räntekostnader och ränteintäkter.

I den ”definitiva” statistiken som publiceras i oktober varje år sker för den senaste tolvårsperioden redovisning på en mera detaljerad nivå.

Följande *resultatmått* redovisas:

- Förädlingsvärde brutto till baspris
- Förädlingsvärde netto till baspris,
- Faktorinkomst
- Driftsöverskott netto
- Företagsinkomst

1.1.5 Referenstider

Kalenderår.

1.2 Fullständighet

-

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik såsom produktions-, pris- och stödstatistik, som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillgång till tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnaderna vanligen görs utifrån mikroekonomiska uppgifter, utifrån urvalsundersökningar eller med schablonmässiga antaganden. Detta ger en osäkerhet i uppgifterna. På grund av att ett flertal olika datakällor används, kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

I de två SM som avser prognos resp preliminär utveckling mellan de två senaste åren baseras statistiken på en mycket stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet. De definitiva siffrorna kan därför komma att skilja sig mycket från denna redovisning.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällorna i EAA följer av de osäkerhetskällor som finns i de olika statistikmaterial som används och varierar därför för de olika redovisade storheterna (se 2.1).

2.2.1 Urval

-

2.2.2 Ramtäckning

-

2.2.3 Mätning

-

2.2.4 Svartsbortfall

-

2.2.5 Bearbetning

-

2.2.6 Modellantaganden

För vissa poster bygger skattningarna på schablonmässiga antaganden. Detta gäller framförallt på kostnadssidan men till viss del även vid beräkning av produktionsvärden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

-

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Statistiken publiceras i form av tidsserier en gång per år. Dessutom publiceras varje år en preliminär beräkning för föregående år samt en prognos för innevarande år.

3.2 Framställningstid

Arbetet pågår kontinuerligt under året.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Tidsserier finns från 1990.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

-

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, SM JO45, på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen Statistik & fakta samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Statistikuppgifterna översänds till EU:s statistikmyndighet Eurostat och publiceras därefter i Eurostats publikation "Statistics in Focus" och i pressmeddelande samt i Eurostats databas NewCronos.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, figurer och korta textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Beräkningsmetoder m.m. redovisas i dokumentet "EAA-bilaga med metodbeskrivning (på engelska)" som finns på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen Statistik & fakta.

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

Ytterligare information kan erhållas från Daniel Persson på Jordbruksverkets statistikenhet, tel: 036 – 15 50 39, e-post: daniel.persson@sjv.se .

2005-10-05